

Handläggare
Ingrid Storm, 08-508 29 786

Till
Kommunstyrelsen

Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2019/1543

Sammanfattning

I samband med budget 2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. Den tydligaste förändringen är att det brottsförebyggande arbetet brutits ut för att samlas med andra trygghetsrelaterade frågor i ett särskilt trygghetsprogram som är under framtagande. I övrigt har revideringar gjorts för att anpassa programmet till ny lagstiftning samt nya överenskommelser för kommunerna som kompletterar lagstiftningen. Det förändrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden samt den tekniska utvecklingen har också beaktats i programförslaget.

Sammantaget anser koncernledningen att det är bra att samla styrningen av säkerhetsfrågorna i ett stadsövergripande styrdokument och att programmet ger en tydlig och välgrundad bild av hur stadens säkerhetsarbete ska bedrivas. Koncernledningen ser, i likhet med dotterbolagen, det som positivt att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram kompletterande anvisningar till programmet som tydliggör och konkretiserar säkerhetsprogrammets övergripande målsättningar.

Ärendet

I samband med budget 2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. Den tydligaste förändringen är att det brottsförebyggande arbetet brutits ut för att samlas med andra trygghetsrelaterade frågor i ett särskilt trygghetsprogram som är under framtagande. I övrigt har revideringar gjorts för att anpassa programmet till ny lagstiftning samt nya överenskommelser för kommunerna som kompletterar lagstiftningen. Bland annat har en ny säkerhetsskyddslag börjat gälla under 2019 samt att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och landsting (SKL) har slutit nya överenskommelser om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. Det förändrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden samt den tekniska utvecklingen har också beaktats i programförslaget.

I säkerhetsprogrammet görs en uppdelning av arbetet i fem sammanlänkade fokusområden; 1) krisberedskap, 2) civilt försvar, 3) säkerhetsskydd &

informationssäkerhet, 4) förebygga olyckor samt 5) otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda. För respektive fokusområde anges övergripande mål för den period programmet gäller. För respektive område beskrivs också hur stadens arbete ska bedrivas för att nå resultat.

Kommunstyrelsen har remitterat *Stockholms Stads säkerhetsprogram 2020-2023* till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms Stads Parkerings AB, Stockholms Hamn AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, AB Stokab, Stockholms Stadsteater AB, Stockholm Business Region AB (SBR), S:t Erik Försäkrings AB och S:t Erik Livförsäkring AB. Familjebostäder, SISAB, Stockholms Hamn, S:t Erik Markutveckling, S:t Erik Försäkring och S:t Erik Livförsäkring har valt att inte svara på remissen. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremiss

Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Stokab ser positivt på förslaget till nytt säkerhetsprogram för Stockholms stad och att styrningen av säkerhetsfrågorna samlas i ett stadsövergripande styrdokument. Stokab har inget att invända mot de målsättningar och vägledande principer som föreslås i programmet utan anser att de är välavvägda och ändamålsenliga. Stokab betonar vikten av att tydliggöra och konkretisera säkerhetsprogrammets övergripande målsättningar i form av tillämpningsanvisningar.

Bolaget omfattas av bland annat lagen om elektronisk kommunikation (LEK) samt säkerhetsskyddslagen och står under tillsyn av PTS, som bland annat kan kontrollera att säkerhetsanalys har genomförts. Årlig uppföljning av säkerhetsanalysen ingår i bolagets ordinarie internkontrollarbete. Bolaget lyfter även det faktum att allt fler delar av samtliga samhällsfunktioner får en betydande digital komponent medför ett ökat fokus på säkerhetsfrågor och konstaterar att utvecklingen av koncept för smarta städer förstärker betydelsen av att kommuner skaffar sig och stärker sin rådighet över den digitala infrastrukturen. De ökade kraven på säkerhet och kommunernas betydelse för totalförsvaret stärker denna betydelse ytterligare. Stokab kommer under 2020 fortsätta att höja bolagets förmåga i förhållande till totalförsvaret.

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

Svenska Bostäder har inget att invända kring remissen utan tycker att det är bra att det tydliggörs vilka som har ansvar i det säkerhets- och trygghetsarbete som bedrivs i staden. Bolaget uppskattar särskilt stadens krav att alla hot och försök till påverkan mot personal ska polisanmälas då vi inte ska visa att vi inte accepterar hot och påtryckningar.

Micasa Fastigheters remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 3):

Micasa Fastigheter anser att det är bra att samla styrningen av säkerhetsfrågorna i ett stadsövergripande styrdokument. Det är viktigt att säkerhetsarbetet i staden har en hög ambition och en strategisk inriktning i det föränderliga och säkerhetspolitiska omvärldsläget som råder. Då arbetet bedrivs systematiskt med tydlighet i roller och

ansvar och med återkommande risk- och sårbarhetsanalyser kommer det olycksförebyggande arbetet att vidareutvecklas. Bolaget ser också positivt på att stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar som kompletterar programmet och tydliggör säkerhetsarbetet.

Stockholm Vatten och Avfalls remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 4):

Stockholm Vatten och Avfall ser positivt på revideringen av stadens trygghets- och säkerhetsprogram samt förslaget om ett separat säkerhetsprogram. Bolaget uppfattar förslaget till säkerhetsprogram 2020-2023 som en tydlig markering av stadens ambition för säkerhetsfrågorna samt ett tydligt och lättillgängligt stöd för det lokala säkerhetsarbetet på bolaget. Bolaget ser också fram emot de kompletterande anvisningarna som kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram.

Stockholm Business Regions remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 5):

Stockholm blir en alltmer internationell stad och årligen kommer miljontals besökare hit. Dessa besökare utgörs till stor del av internationella besökare som inte kan förväntas behärska det svenska språket. Vidare attraheras internationell arbetskraft till Stockholm i takt med stadens ökande internationalisering. För att alla personer som befinner sig i staden och som inte behärskar det svenska språket ska få adekvat information och kunna agera utifrån den vid en eventuell händelse anser SBR att det är angeläget att en tillämpningsanvisning för kriskommunikation utvecklas med detta i åtanke.

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 6):

Kulturhuset Stadsteatern ställer sig bakom förslaget program och har inget att erinra.

SGA Fastigheters remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 7):

SGA Fastigheter anser att programmet är överskådligt och till innehåll enkelt att arbeta utifrån. Ansvarsprincipen, Likhetsprincipen och Närhetsprincipen underlättar för verksamheten att planera, initiera och strukturera säkerhetsarbetet. Det finns dock delar i programmet som inte tar hänsyn till de verksamheter som har få medarbetare; t.ex. så förutsätter programmet att det finns tillräckligt med personella resurser och kompetens för att kunna bemanna såväl kommunikationsfunktion, som säkerhetssamordnare och informationssäkerhetssamordnare. Här behöver de små verksamheterna stöd för att kunna finna effektiva lösningar som inte enbart blir pappersprodukt.

Stockholm Parkerings remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 8):

Stockholm Parkering anser överlag att säkerhetsprogrammet på ett tydligt sätt beskriver vad som ska skyddas och hur ansvarsfördelningen ser ut. Då tydligheten är extra viktig vid en särskild händelse uppskattar bolaget den skrivning som finns kring hur stadens bolag förväntas fullt ut bistå i stadens samlade arbete, men som samtidigt tar hänsyn till de särskilda beslut som krävs då de utgör särskilda juridiska personer.

Bostadsförmedlingens remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 9):

Bostadsförmedlingen stödjer som helhet förslaget till säkerhetsprogram för staden. Programmet anknyter på ett tydligt sätt till gällande lagstiftning och anger viktiga utgångspunkter för stadens styrning och organisering av arbetet på området. Bolaget konstaterar att förslaget omfattar något mer utförliga skrivningar om säkerhetsskydd jämfört med det tidigare gällande programmet. I detta sammanhang kan stadens metoder för att analysera säkerhetsskyddet vidareutvecklas, exempelvis vad gäller systemstöd.

Programmet omfattar inte något avsnitt om leverantörsperspektivet, stadens ansvar som beställare och frågor som anknyter till detta. Förslaget kan med fördel kompletteras på denna punkt. Detta mot bakgrund av att stadens beställansvar omfattar många verksamheter och viktiga stödfunktioner som är vitala för stadens mål på säkerhetsområdet. Därutöver är det angeläget att framhålla och förtydliga beställarens ansvar gällande säkerhetsskydd, inte minst med tanke på informationssäkerhet och att det är relativt vanligt att staden anlitar externa leverantörer för it-tjänster.

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 10):

Stockholmshem har inget att invända kring remissen. Det är bra att det tydliggörs önskad ansvarsfördelning i det säkerhets- och trygghetsarbete som bedrivs inom staden samt kravställning rörande en utpekad samordnade funktion för säkerhetsarbetet, något som förenklar samverkan. Bolaget ser positivt på den uttalade ansvarsfördelningen rörande geografisk samordning och uppskattar särskilt stadens krav på att alla hot och försök till påverkan mot personal ska polisanmälas för att visa att vi inte accepterar hot, trakasserier eller påtryckningar och värnar våra anställdas säkerhet.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att det är bra att samla styrningen av säkerhetsfrågorna i ett stadsövergripande styrdokument. Att det brottsförebyggande arbetet tillsammans med andra trygghetsrelaterade frågor brutits ut och samlats i ett särskilt trygghetsprogram skapar också en tydligare uppdelning och styrning i dessa frågor som kommit högt upp på agendan på senare tid.

Säkerhetsprogrammet ger en tydlig bild av hur stadens säkerhetsarbete ska bedrivas. Programmet innehåller en konkret koppling till kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål, *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*, vilket gör att programmet på ett tydligt sätt blir en del av stadens styrning.

Då programmet av förklarliga skäl inom vissa delar är relativt övergripande, vill koncernledningen påtala vikten av att de kompletterande anvisningar som kommunstyrelsen ska ta fram är konkreta och ger nämnder och bolag tillräckligt med stöd för att programmet ska kunna efterlevas på det sätt som avses. Detta har också påtalats i dotterbolagens remissvar. SBR nämner bl.a. att det är angeläget att en tillämpningsanvisning för kriskommunikation utvecklas som säkerställer att personer som inte behärskar det svenska språket får korrekt information. Det är också viktigt att nämnder och bolag tar eget ansvar att vid behov förtydliga programmet och målen ytterligare enligt lokala förutsättningar.

Eftersom verksamheten och förutsättningarna för olika bolag och nämnder ser olika ut är det viktigt att komma ihåg att programmet och dess inriktning måste stödja samtliga verksamheter. SGA Fastigheter påpekar i sitt svar att finns delar i programmet som inte tar hänsyn till de verksamheter som har få medarbetare. Exempelvis förutsätter programmet att det finns tillräckligt med personal och kompetens för att kunna bemanna såväl kommunikationsfunktion, som informationssäkerhetssamordnare och

säkerhetssamordnare. Koncernledningen delar synpunkten att de små verksamheterna kan behöva stöd för att kunna finna effektiva lösningar.

Krister Schultz
Vice VD

Bilagor

1. Stokabs remissvar
2. Svenska Bostäders remissvar
3. Micasa Fastigheters remissvar
4. Stockholm Vatten och Avfalls remissvar
5. SBRs remissvar
6. Kulturhuset Stadsteaterns remissvar
7. SGA Fastigheters remissvar
8. Stockholm Parkerings remissvar
9. Bostadsförmedlingens remissvar
10. Stockholmshems remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, Vice VD	2019-12-09